

paa, at der herefter gennemsnitlig kun vil blive indført 40 Heste om Aaret. Efter de sidste statistiske Tabelværker er der hidtil bleven indført 3000 Heste om Aaret, og det har ikke været Lüksusheste, idet de kun har kostet 300 Kr. pr. Stk., hvorimod de udførte Hestes Værdi af Bureauet anslaaes til 600 Kr. pr. Stk. Sagen er den, at vi hertilands har lagt os efter Opdrætningen af gode Heste, hvorimod Folk, der havde Anvendelse for simple tarvelige Trækdyr, brugte indførselskrevne. Indfører vi nu det nye Forslags Bestemmelser, hæmmer vi denne Udvikling — jeg ser ingen Grund dertil.

Mursten er sat i en Told af 4 Kr. pr. Tusend hvad der ikke kan være sket hverken af Hensyn til dem, der bygger Huse, eller dem, der bor i Huse, men udelukkende for de danske Teglværker, der allerede nu tjener gode Penge og vil faa yderligere Lettelse ved Afskaffelsen af Kullatiden.

Saa er der Majs. Jeg ser Forslaget om Majstold nærmest som et Varsel om kommende Kornstold. Hvad vi skal med den, forstaar jeg ikke ret. Er det Meningen til Fordel for Landmanden at hæve Kornpriserne her til Lands? Landmanden har ingen Interesse af høje Kornpriser, men af høje Priser paa sine Salgsvarer: Smør og Flæsk.

Mel er endvidere foreslaaet toldpligtigt med en halv Øre pr. Pund. Hr. Harald Hansen har fortalt os en Del om Karteller og Ringe; hvis danske Møllere slaar sig sammen i Kartel, kan denne Told komme til at koste Befolkningen Millioner. Saa galt gaar det maaske ikke, men Meltolden vil ialfald blive Befolkningen dyr, og til Gavn for Landbrugene bliver den ikke, kun for Møllerne.

Groft tilhugne Sten foreslaas beskattede med 0.1 Øre pr. Pd. og finere tilhugne Sten med 0.5 Øre pr. Pd. Jeg ved ikke ret, om de Kampesten, hvormed vi broelægges Gaarde og Gader, kaldes fint tilhugne, men denne Told vil i hvert Fald forarsage enhver Gaardbruger en uventet og betydelig Udgift, saasnaert han skal bidrage til Gadebroelægningen.

Ved alle tidligere Toldbehandlinger har vi ment, at Papirtolden skulde nedsættes — denne Gang er den foreslaaet forhøjet.

Tommer og Træ er foreslaaet sat i forhøjet Told. Jeg forstaar, at denne Told skal ramme Sverige og muliggøre en Traktat med dette Land — en Traktat, paa hvis Afslutning Finansministeren dog selv ikke tror. Jeg finder det haardt, at vi af Hensyn til en saadan fjævn Eventualitet, som vi maaske ikke faar Fornøjelse af, selv om den bliver til noget, skal gøre Træ og Tommer dyrt for os alle.

Hvad Manufakturvarer angaar, har sagkyndige Folk sagt mig, at den ny Tarif indeholder mange Urimeeligheder og beskatter billige Varer dyrt, dyre Varer billigt. Jeg skal henlede Opmærksomheden paa, om det ikke var rimeligere her at indføre en Værditold — det er dog ingen ønskelig Tilstand, hvori vi er komne herhjemme, og vor Toldlov har opfostret en Industri, der leverer Varer, som indeholder 95 pCt. Snavs og 5 pCt. Uld. Det forekommer mig ikke, at man kan være Medlem baade af Toldreformforeningen og »Det nationale Arbejde«. Den ene af disse Foreninger ønsker Stilsand paa Toldlovgivningen, indtil en Toldforhøjelse kan gennemføres. Den anden ønsker en hurtig Reform og Toldnedsættelse. De to Programmer forekommer mig Modsætninger.

Vor Industri har hidtil ikke arbejdet under naturlige Forhold — mange Fabrikanter er bleve Rigmænd gennem den for Befolkningen dyre Toldbeskyttelse, og i Fald deres Bedrift maatte ophøre, naar man tog Beskyttelsen fra dem, skete der dem ingen Uret, thi de har vel sagt sig selv, at den unaturlige Beskyttelse ikke kan bestaa i al Evighed, og i Aarenes Lob indvundet alt, hvad deres Fabriker har kostet.

Jeg skal derimod ikke være uvillig til at gaa ind paa en moderat Beskyttelse for de Industrier, som er Landet naturlige.

Jeg har imidlertid daarligt Haab om Forslagets Gennemførelse. — Toldtættelserne havde svaret til Landets Fordringer, i Fald Toldloven var fremkommen uden Sammenhæng med Øl- og Brændevinsskatten, men saaledes som Forslaget nu foreligger, bliver det næppe til Lov.

Finansministeren: Hr. Harald Hansen har udtalt sig for en passende og effektiv Beskyttelse. Hr. Jørgen Petersen for en moderat Beskyttelse; jeg er enig med dem begge, thi for mig er den passende Beskyttelse den moderate og den moderate den passende. Det er den, jeg har givet Udtryk i Forslaget. Jeg er imidlertid bange, at Overensstemmelsen mest er paa Overfladen.

Saasnaert England gaar over til Protektionisme, vil alle Produktionslande blive Frihandlere. Deri er jeg enig med Hr. Harald Hansen. Men Tanken har for mig ingen praktisk Betydning, thi Vendepunktet ligger langt ude i Fremtiden. For Tiden gaar alle Lande over til Protektionismen, og selv om de en Gang maatte fortryde det og finde det galt, vil der være opstaaet Tilstande, som gør Tilbagevendelsen yderst besværlig.

Hvad Skibsfagten angaar, har jeg i mit Forslag holdt mig til, hvad Landstinget vedtog sidste Gang. Sagen her var til Behandling, ligesom jeg overhovedet i det hele Forslag saa vidt muligt har rettet mig efter Landstingets Opfattelse. Imidlertid — Skibsfagten har for mig kun finansiell Betydning — jeg vil ikke renoncere paa den Indtægt, den giver, men anviser man mig en anden uskadelig Maade, hvorpaa jeg kan faa Pengene ind, kan man for min Skyld gerne omlægge Skattebyrden.

Værditold har sine store Fordele, men er fuldstændig uigennemførlig. Hr. Jørgen Petersen maa vide, at i de Lande, hvor man har Værditold, aabner man kun enkelte Havne for udenlandsk Vareindførsel. Her i Landet derimod staar enhver Havn aaben, og jeg ser ikke, hvorfra jeg skulde tage et Toldpersonale med tilstrækkelig Varekundskab.

Hr. Jørgen Petersen fandt Tolden paa Heste meningsløs. Udlændinge belægger Indførslen af danske Heste med Told. Vi skal gøre Gengæld. Heller ikke vil det falde danske Landmænd vanskeligt at tillægge smaa og daarlige Heste, og der er ingen Grund til, at vi skal oversømmes med udenlandske Krikker.

Videre blev det sagt, at danske Landmænd ingen Interesse havde i høj Kornpris. Jeg forstaar end ikke, at en saadan Ytring kan fremsættes, dens Mening er mig ganske uklar, og Hr. Jørgen Petersen vil vist tage den tilbage, naar han faar overlagt sine Ord. Han er vel kommen til denne Mening gennem en Teori — han har vel set, at vi her til Lands indfører lige saa meget Korn, som vi udfører, og har glemt, at det Brod, der spises her i Landet, dog vel er bagt af Korn, som danske Landmænd har solgt. Kornprisen kan være det hele Samfund ligegyldig; hvad den ene giver ud, tager den anden ind; men for Landmanden er den en væsentlig Sag.

Hr. Harald Hansen berørte Frihavnen. Sagen ligger jo ikke for nu i Øjeblikket, men det vil ikke være saa længe, inden den gør det. Den sorterer ikke direkte under mig, men det kan jeg dog sige, at Skibsfagten ikke kan virke hæmmende paa Frihavnen Benyttelse. De Varer, der bliver indførte i Frihavnen, vil være toldfri og vil desuden være fri for Skibsfagten. Denne skal først erlægges, naar Varerne gaar ind i Toldterritoriet. Ogsaa hvad den københavnske Havneafgift angaar, kan jeg meddele, at den inden kort Tid vil blive hævet.

Hr. Jørgen Petersens Beregninger om, hvor meget Mel og Mursten vilde blive fordyrede ved den nye Toldlov, anser jeg for forkerte; i Fald Løven forarsager nogensomhelst Fordyrelse, bliver den i al Fald yderst ringe. Tanken om en Ring mellem alle Landets Møllere er en Kimære.

Man har snart i de sidste tyve Aar talt om Krigstoldskatten, og fortalt, at dens vedvarende Opkræven var uberettiget. Jeg er nu som altid for ganske uenig med denne Opfattelse og forstaar allermindest, hvorfor man ved denne Lejlighed gentager denne Tale. Krigstolden ramte, som bekendt: Kaffe, Sukker, The, Tobak og Spiritus. Toldforslaget vil frigive Kaffe og The helt, Tolden paa Tobak og Vin, mener alle, bør forhøjes. Brændevinsafgiften er forandret efter Krigstoldens Vedtagelse.

Hr. Jørgen Petersen beskyldte mig for gennem Forslaget at ville skaffe Staten en ny Indtægt af 1/2 Mill. Kr. Beskyldningen er ganske urigtig, og intet Menneske kan udregne paa 1/2 Mill. Kr. det finansielle Resultat af Forslaget. Men hvis det kan føre til Enighed, skal der fra min Side intet være til Hinder for, at Hr. Jørgen Petersen udpeger forskellige Artikler og faar Tolden derpaa nedsat med 1/2 Mill.

Man kræver stadig Skattelettelse og stiller samtidig større og større Krav til Statskassen. Jeg handlede ganske uforsvarligt, om jeg indrømmede disse Krav. Og jeg kunde være fristet til at sige, at man opstiller dem for at unddrage sig Medvirken ved en gavnlig Reform.

Dette var Modets Hovedtalere. Resten af Modet optoges af en Ordveksel mellem Hr. Jørgen Petersen og Hr. Estrup — den første mente, at Skattelettelserne kunde været gennemførte, hvis Regeringen ikke havde benyttet Statskassens Penge til provisoriske Bevillinger — Hr. Estrup sagde derimod, at det ikke var de provisoriske Udgifter, som truede med at tomme Statskassen men derimod de af hele Rigsdagen vedtagne Foranstaltninger, og at man var nærmere ved nye Skattepaalæg end ved Skattelettelse.

Hr. Harald Hansen indrømmede dernæst, at han ikke havde omtalt Skibsfagten som Hindring for Frihavnen Benyttelse, ifald han havde anet den af Ministeren paatenkte og idag antydede Ordning. Dog dette var helt nyt.

Hr. H. Chr. Hansen talte imod en Brændevinsafgift, der vilde fordyre et af de faa Nydelsesmidler, Fattigmænd havde, og som de færreste af dem misbrugte. Hr. Tvede fandt Regeringens Forslag ypperligt.

Regeringsforslaget sendtes til det Udvalg, der behandler Øl- og Brændevinsskatten.

Folketinget.

Tinget genvalgte sine Embedsmænd, og Krigsministeren forelagde et fra i Fjor kendt Forslag om Bevilling af 1,200,000 Kr. til Opførelse af en ny Gardehusarkaserne.

Derefter første Behandling af Indenrigsministerens Forslag til en ny Fattiglov.

Hr. Thorup fandt det uretfærdigt, at Forslaget satte 5 Aar som det ringeste Ophold, der berettigede til Forsorgelse, han mente 2 Aar kunde være nok. Grev Brockenhuus-Schack saa derimod denne Tid helst sat til ti Aar, og de øvrige Talere til de foreslaaede fem Aar.

Hr. Thorup savnede i Forslaget en Bestemmelse, sigtende til at modarbejde det saakaldte Udgjævnssystem, hvorved forstaaes, at en Kommune søger at overføre Forsorgelsespligten til en anden ved inden Udløbet af de fem Aar at faa en forsorgelsesberettiget Kvinde gift i en anden Kommune; en saadan Bestemmelse fandtes i tidligere Fattiglovsforslag. Andre Talere udtalte sig i samme Retning, og Hr. Henning Jensen fortalte, at i Syd-Tyskland offentliggjordes til Skam og Spot saadanne Kommuners Navne.

Næsten alle Talerne udtalte deres Paaskønnelse af Ministeriets Forslag om Alderdomsforsorgelse til den, der efter det 60de Aar bliver trængende til Understøttelse, naar Vedkommende selv har søgt at sikre sig mod at komme under Fattigvæsenet. Hr. Neergaard fandt dog disse Bestemmelser utilfredsstillende, i Fald Ministeren havde tilsigtet andet end end en midlertidig Ordning. Alderdomsforsorgelseslovsforslaget var for stort til at løses saaledes paa en Stud; der burde des for jo hellere nedsættes en Kommission til Undersøgelse af de dette Spørgsmaal vedrørende Forhold. En ret Alderdomsforsorgelse burde stille den udtjente Arbejder paa samme Fod som den udtjente Embedsmand; det foreslaaede Forslag paalagde efter hans Mening den

gamle Arbejder en Slags Stavnbaand. Hr. Henning Jensen mente i Modsætning til Hr. Neergaard, at man burde tage mod Ministerens Forslag, da en Fugl i Haanden var bedre end ti paa Taget.

Tilsynet med den Maade, hvorpaa Fattigforsorgelsen ydedes, blev ogsaa omtalt. Hr. Brockenhuus-Schack fandt det heldigt, at Tilsynet var lagt i Amtsrådets Haand. Derimod var Hr. Henning Jensen utilfreds hermed, thi, mente han, Amtsrådets ni Medlemmer kunde vel nok tilse Fattiggaardene, men umuligt tilse alle de mange, der nød Forsorgelsen hjemme. Vel havde de Fattige Ret til Klage, men hvem tillagde deres Klage nogen Betydning; de burde have Ret til at udvælge sig en af Kommunens indflydelsesrigeste Mænd til Talsmand.

Angaaende Børneforsorgelsen henviste Hr. Jensen til den nuværende engelske Ordning i store Anstalter, »Distriktskoler«; og udtalte det Ønske, at Ministeren vilde sende en Mand over at studere disse.

Endnu en Del andre Emner var paa Tale; Hr. Neergaard savnede saaledes i Forslaget Bestemmelser om Eftergivelse af Fattigunderstøttelse, ydet under særlige Forhold; Hr. Henning Jensen mente, at ogsaa Bedsteforældre havde Forsorgelsespligt overfor Børnebørn.

Da Forhandlingen Klokken noget over fire standsedes, var der indtegnet ti Talere.

Ny Londonnerstrejke.

Det har gæret i de store londonske Havnebassiner, lige siden den forrige Strejke endte. Uviljen mod Strejkebryderne (the blacklegs) har holdt sig — endnu i forrige Uge blev en af den Art slaat til Blods og smidt i Vandet.

Nu synes det, som et nyt Udbrud er i Vente. Det er Skibsslosserne, som har erklæret sig uvillige til at arbejde for ringere Løn end 3 Kr. 60 Øre pr. Dag og 5 Kr. 40 Øre pr. Nat. Lord Brassey har paataget sig at mægle mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, men hans Kendelse synes at være dobbelttydig. I det mindste meddeler Ritzau, at Skibsslosserne i Londons Dokker strejker paa Grund af Uenighed med Arbejdsgiverne om, hvordan Lord Brasseys Voldgiftsdom er at forstaa.

Dagbog.

d. 5te November.

Der havde raset et Herrens Vejr lige siden Midten af November. Ikke saa saare var Mortens-Nyet blevet tændt, og Bonden havde faaet Rodfrugterne vel af de vaade Marker, for Himmelsens Porte aabnede sig, og Stormene brød løs.

De var komne flyvende over Fjorden i store, mørkeblaa Skysække, der ret over Byen revnede med Skrald som af en Torden. Fjordens Vande havde de pisket, saa det stive Skum farvede Engene hvide højt op paa Stranden; og paa deres Hærtog videre ind gennem Landet havde de mange Steder oprevet Vintersæden, nedbrudt Siv og Ror i Moserne og tilstoppet Grofterne med Jord og Sand, saa Vandet ikke kunde finde Aflob, men bredte sig ud over Markerne og oversvømmede Vejene. Overalt saas styrtede Træer, døde Fugle, som Stormen havde slaat mod Jorden og dræbt, oprevne Tage, nedblæste Skorstenspiber og sprængte Telegraftraade, der krummede sig i Spiral op ad Stængerne.

I Mands Minde havde man ikke oplevet saadanne Dage.

»Vorherre bevare dem, der er paa Soen nu!« raabte Folk til hinanden gennem Uvejrbrag, naar de modtes paa Landsbyens Gade — kæmpende sig foroverbøjede frem imod Stormen eller bærende denne med sig paa deres Ryg.

»Godt for dem, der har vel tænkt og tæet spækket«, tænkte de, der sad hjemme i de halvmørke Stuer, hvor man selv midt paa Dagen vanskeligt kunde se at læse en Avis, mens det peb og klappede og brølede omkring En, som om alle onde Aander var slupne løs over Byen.

Inde i Staldene stod Hestene med oprejste Øren og rystede af Angst, hver Gang Vinden slog ned over Taget; Køerne, som man havde maattet drive hjem fra Ævred for Kulde, brølede hele Natten omkap som under en Ildebrand; ja selv Kattene gik og mjavede sygt, og Hundene krøb omkring med Halen mellem Benene og snuste uroligt.

En mørk Nat blev Folk overalt i Byen vækket af et frygteligt Brag. Vilde af Skræk sprang de op af deres Senge og fór — mange i det blotte Linned — ud paa Gaden . . . nogle med Lygter, som imidlertid øjeblikkeligt slukkedes af Stormen, andre med deres Børn paa Armene, blege og skælvende, som om det var Verdens Undergang, der forestod.

Der herskede en ubeskrivelig Forvirring, indtil det opklaredes, at det var Niels Hansens gamle Ladelænge, der var styrtet sammen. Men næppe havde man faaet sig beroliget hermed og var igen paa Vej ind i Husene, før der med ét lod høje Raab af forskellige Stemmer hente fra Ulykkesstedet; og i det samme kunde man i Mørket skimte noget, der lignede en Række hvislende Spøgelser, blive ført af Stormen ud af Byen.

Ved Ladelængens Fald havde Vinden nemlig faaet fri Passage til den bagved liggende Stakkeplads og her kastet sig som ra-

sende og under høje Hyl over fire, store, utærskede Sædstakke, af hvilke den straks havde faaet væltet den yderste halv overende og splittet den som en Hob Anver.

Nu blev der for Alvor Røre. Der blev tudet med Byhornet, som naar Ilden er løs, og fra alle Sider strømmede Folk til med Baadshager, Forke, Brandstiger og Segle for at standse Odelæggelsens Værk. Det var et uhyggeligt Syn. I Skæret fra et oplyst Staldvindue saas gamle Niels Hansen selv staa i bar Skjorte, med det hvide Haar strittende i Vinden — maalloos og ligesom forstenet. Det var hele Aarets Flid og Slid, al hans Formue, der her splittedes for alle Vinde. Han stønnede blot:

»Det nytter ikke . . . det nytter ikke . . . Vorherre ta'er det.«

Nogle haandfaste Karle havde nemlig tilsidst forsøgt at indskrænke Odelæggelsen ved Hjælp af udspændte Sejl; men Niels Hansen fik Ret: alt var forgæves. En for én oprevs Stakkene, og i vild Dans fór de splittede Neg op over Stendiget og ud over Markerne. —

Urbanus.

Første Coquelin-Forestilling.

Tartuffe — Man døer ikke af Glæde.

Coquelins Besøg her i Byen havde samlet godt Hus i Casino i Mandags. Publikum morede sig og — hvad mere var — lod til at forstaa det franske ligesaagodt som det i sin Tid forstod det tyske, da Meiningerne i Foraaret forlystede os med deres Klassikere.

Men fransk har den store Fordel fremfor tysk, at man som god Patriot kan være det bekendt, og vi glædede os derfor alle igaar over at høre saa dygtig en Skuespiller som Hr. Coquelin.

Det er en Ære for det hele København, at der var saa godt Hus. Københavnerne har med vanlig Grundighed arbejdet mod den forventede Overhøring i fransk.

Og man har forberedt sig. Ligesom man forbereder sig til en Sørejse ved itide og i smaa Doser at indtage beroligende Midler, bromme sig til, saaledes har man Dag efter Dag opøvet sig med franske Bøger og franske Tanker, man har studeret Molière og Musset, man har givet de franske Grammatikere en let Overhaling, man har kort sagt bromiseret sig vel igennem til denne Sørejse paa fire Dage med »Hr. Coquelin og hans eget Selskab«.

Ingen maa tro, det er en Springdans at faa fat i de franske Klassikere, dem kan man ikke købe i passende Kvantum blandet sammen, lidt Girardin og lidt Musset, lidt Molière og lidt Hugo paa en Flaske paa Apoteket. Nej, maa man gennemrode mange Bind og egenlig helst have tilbragt en lille halv Snes Aar med jævnt Bromsring. Naa — saa grundigt har ikke alle Københavnerne taget det, men Tartuffe maatte de dog læse igennem, inden de gik derhen, og min Kone blev derfor Uvenner med sin bedste Veninde, som vilde laane hendes Tartuffe. Min Kone sagde nemlig, stærkt paavirket af mig, at Veninden sandelig maatte købe Molière, saadant maatte mange, og det Svar bliver Folk nu engang vrede over.

Saa sad vi der altsaa og følte os dannede og saa paa hele Opstillingen og de Molière'ske Figurer. Der var de unge Elskere med flagrende Skoder, Damis og Valère, den sidste efterlignende Delaunay, saa det var en Fornøjelse at se, og der var Dorine og Mariane og Elmire alle med deres strikte Forbilleder fra det franske Theater, og der var Fru Pernelle, uden Forbillede, noget saa ladegaardslemagtigt har man aldrig set, men det laa sagtens i Malingen, maaske ogsaa i den altfor tjenstivrige Bestræbelse for at blive gammel, og endelig var der Hr. Coquelin.

Han ejer det hele, og man har et Indtryk af, at han spiller alene ud af sin egen Storhed. Ikke et Ord, ikke en Bevægelse kunde være anderledes, saadan maa Molière have ment Tartuffe, skent alle andre Tartuffe-Spillere har ment ham anderledes.

Efter Tartuffe spilledes Madame de Girardins lille Stykke *la joie fait peur*. Her glædede man sig igen ved at se den nydelige lille Frøken Kerwich i Blanches Rolle og Hr. Amaury som Adrien tage Arv efter Theatre français' uovertræffelige og uforglemmelige Fremstillere af disse to Roller. Hr. Coquelin spillede den gamle Tjener med et Lune og en Inderlighed, som fik Taarerne frem hos mange. Enhver, der kan, bør skynde sig hen for at se denne Kunstner, hvis Selvstændighed og Talent gør enhver Rolle interessant, naar han udfører den.

Dagmarteatret

opførte i Søndags Aftes for første Gang Fru Magdalene Thoresens Skuespil »Inden Døren«.

For en halv Snes Aar tilbage spilledes Stykket paa det kgl. Teater og gjorde der nogen Lykke; nu er Tiden imidlertid løbet det langt forbi. Faa er vel de, der fæster Lid til en Forbryders Omvendelse til et nyt og bedre Liv gennem en ældre Dames hjertevarme Tiltale. Naturligt forefalder ej heller en Figur som den bortrømte Fallent Robert Sten, der vender hjem for efter 12 Aars Forløb at betale sine Kreditorer ej blot sin Skyld, men ogsaa de paaløbne Renter; og Hr. Vilh. Wiehe bredte ikke mere Troværdighed over Stens Ord end de har fra Forfatterindens Haand — tværtimod.

Dog ved Siden af disse og flere lignende Pletter besidder Stykket ogsaa gode Egen-skaber, der hviler saaledes en hyggelig gammel-dags Tone over de fleste Scener, men paa Dagmarteatret blev denne omsat i slæbende Kedsomlighed. Dette skyldtes væsenligt Hr. Benjamin Pedersen, der intet Udtryk fandt for den gamle Lyder Martins Hus-